

F O A I E.

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 42.

Luni, 18. Octomvrie.

1843.

ПЕНТРЪ ЧЕ СЪНТЕМ АША РЪМАШІ?

Фост-аъ веакъри, кѣнд лѣмина шѣнде-
лор маї де тот съ стѣсесе, некѣпътънд алт
лок де скѣтѣндъ, дѣнапте артелор варварѣ-
лор, декѣт дп пѣдѣне тѣпѣстѣри, дп каре
авѣа се дпвѣда регъеле четѣреї, шѣа скрѣ-
рѣї. Трѣстѣ е адѣчереа ампѣте а веакърилор
аша пѣмѣте дптънекате, ла каре пѣ пѣтем
прѣвѣ фѣръ дпгрозѣре вѣзъндѣ фелѣврѣтеле
рѣтъчѣрѣ, дп каре орѣека маї тоате пеатѣ-
рѣле; тѣмте реле дпкъ шѣ пѣпѣ астъзѣ, съ
траг дѣптрѣачеле веакърѣ, дптре оамѣнѣ:
фѣрѣчѣте съпѣ ачеле пацѣї, каре аѣ скѣпат
де съѣт вѣлѣл чел грѣс ал дптънеперекълѣї.
Рѣмѣнѣї, дѣптре челемалте пацѣї а Еъропеї,
зак спре осъндѣ, маї адѣпкъ съѣ пѣстрѣѣ-
тѣтѣл копѣретѣлѣ ал дптънепѣчѣмѣї. Де вѣм
жѣдека, кѣмкъ соартеа оамѣнѣлор, прекъп
шѣ тоате дптъмплѣрѣле лѣмѣї атѣрпѣ дѣп
їзѣвѣреа валѣрѣлор лѣмѣнѣї, п'авѣм че зѣче, де
кът, кѣмкъ Рѣмѣнѣї, ка пѣтъпѣпѣнѣї съпѣшѣї
фѣїнд ачѣстеї пѣдпчетате рѣтѣрѣї, фѣръ воїе
аѣ венѣт ла ачастѣ старе тѣкълоасѣ, дѣп ка-
ре пѣмаї, маї пѣртѣнѣїтоареа десѣѣшѣрѣре а
дппрежѣрѣрѣлор поате съї тѣпѣтѣїаскъ. Дп-
съ аша жѣдекъ ачѣїа пѣмаї, каре кред: кѣм-
къ омѣл е грѣтъдѣреа зпѣї вѣлѣпѣтаг, дѣп
пѣртѣчеле, пе каре апѣсарѣа, шѣ вѣпжѣчѣ-

пеа элементелор фѣзѣче ле дпкъїагѣ, шѣ їар
ле дескъїагѣ, їар пѣ фѣпѣтѣрѣ а зпѣї фѣїпѣтѣ
преа дпцелѣпте, кѣ дѣх дѣрѣїтѣ, де а пѣтѣ
стрѣѣате пѣсте тоате дппѣдекърѣле лѣмѣнѣї
кътре кѣтареа са, такар дптре че дппре-
жѣрѣрѣї, ка кѣпѣоскъндѣшѣї дѣрѣпѣтѣрѣле
самѣ, каре преа дпцелѣпѣтѣл фѣкъѣторѣї, кѣ фѣїп-
ѣда де одатѣ їае хѣрѣзѣї, кът пѣптрѣ старѣа
чѣа їзѣлатѣ, атѣт шѣ пѣптрѣ чѣа соцѣїалѣ
съ се шѣїе кѣ ачеле фѣлѣсѣї. —

Ына дѣптре дпсъшѣїмѣїе чѣле маї стрѣ-
кътоаре фѣрѣї омѣпѣнѣї есте, кѣ кѣ тѣлѣт
маї дпдѣлѣпѣгѣт тѣмп съ чѣре, спре десѣѣ-
ѣареа датѣнѣї, саѣ пѣравѣлѣї рѣѣ дпвѣкѣїт,
декѣт спре дпвѣѣѣаре; їар алта, каре ѣ ѣр-
тареа дптънепѣкърѣї, кѣ кѣ кът маї дпдѣлѣп-
гѣт дѣпѣртѣеазѣ ачаста стрѣѣватѣреа лѣмѣнѣї,
пе атѣта маї тѣре съ тѣмпѣнѣїе волѣл спре
дѣщѣпѣтѣре; дпсъ ачаста пѣпѣмаї Рѣмѣнѣї-
лор, чѣї шѣ алтор пацѣї саѣ дптъмплат, кѣ
ачѣа деосѣвѣре, кѣ ловѣтѣра дптъмплѣрѣ-
лор трѣсте, кѣ тѣлѣт маї тѣре апѣсъ пре
Рѣмѣнѣї, декѣт пре алѣїї, шѣїндѣсе ачѣнѣїа
кѣ пѣнѣїпѣѣа Рѣмѣнѣїлор дптрѣ ал съї їнѣтерѣс
а съ фѣлѣсѣї. Кред кѣ четѣїторѣїї вор дпдѣ-
лѣѣе шѣї фѣръ де а десѣѣѣѣе маї апѣїат а-
чѣсте зѣче дп ѣепѣралѣїтате.

Ла ачаста тѣкълоасѣ соарте а Рѣмѣнѣї-
лор, тѣлѣт адѣѣогарѣ рѣзѣврѣтѣрѣїле вѣсѣрѣчѣнѣї

prin care dndemnta apърърей націоналітвдїи, кѣ тотѣ стърпнд, чеа маї mare парте сѣ фѣкъръ monopolъ de кѣдїг стрейнлор. Прїчина даръ, кѣ съптем аша de рѣташі, пѣ атѣта днтрѣ днпрежърїле дїн афаръ, декѣт пѣзптрѣ пострѣ сѣ афлѣ. Пърѣсіреа щїицелор шї prin ачаста амордїреа дндемнтлвї спре децентаре е каналл шї дрѣтл, prin care тоате интереселе Ротѣнілор се скърсерѣ дн фолосл стрїнілор шї сѣ маї скѣрг. Нѣ пот жѣдека кѣ ар фї care ва кѣ окї възъторї, кървї трїстеле зрїтърї а левевїтеї кѣлтърї, саѣ децентърї сѣ пѣї стрѣватъ іnїта, шї prin зрmare сѣ пѣ офтезе дѣпѣ децентаре, дѣпѣ рїдїкареа дїн гроаса чеадѣ а нещїицей, care атѣта аѣ деспатѣрат пре Ротѣн, маї алес кѣнд рїдїкѣндѣсѣ prin лѣтїна децентърїи тоате нащїле днжърл пострѣ, дела marea неагрѣ днкоаче ам рѣмас маї сїнгърї de есемплѣ а векеї варварїи. Бървадї днтрѣ адевр пїнї de зел, карїи интересл націонал шї prin апърареа ачествїа рїдїкареа нащїей поастре, дїн іnїтѣ дїн сѣфлет кѣрат а о спрїжнї шї дїн тоатѣ вїртѣтеа амїжлочї саѣ невоїт, фѣрѣ шї сѣ афлѣ шї астѣзї; днсѣ пѣ фѣрѣ дѣрере треве сѣ тѣртѣрїсіт, кѣ остепелеле лор de пѣщїнї фїнд прецїте, дналта іdее а префачерїи Ротѣнілор днтрѣ попор вреднїк de пѣртареа пѣтеллї стрѣмошеск prin децентаре шї днаїнте пѣшіре дн щїице, днкѣ пѣпѣ астѣзї сѣ дїне de чеї маї тѣлдї не потрївїтѣ пентрѣ стареа Ротѣнілор de а кѣта, че ачееа днсемнеазѣ: кѣткѣ дн чеї маї тѣлдї волдѣл децентърїи, днкѣ заче сѣнт грослѣ накоперетѣнт а негѣрей астѣпат.

De vom алѣтѣра ачеле, care фоїле пѣвлїче шї маї апроапе ачесте націонале, de спре пропѣшіреа Ротѣнілор не а локърї

дн децентаре не аратѣ дн семн de вѣкѣрїе, кѣ чеа маї mare парте, care днкѣ дн фїреаска нещїицѣ заче, дїн сїне зрмеазѣ днтревареа, care сѣнт прїчїнїле, care днпедекѣ децентареа попѣларѣ а Ротѣнілор дїн Шпгарїа шї Трансїлванїа? Саѣ пентрѣ че пѣ пропѣшеск еї асемїне кѣ коппатрїоцїи de алт сѣпѣ днтрѣ дезволтаре щїицїфїкѣ? Ла despodareа ачестор днтревърї, провокѣз пре четїторї, ка сѣ трагѣ дн лваре атїнте стареа локалѣ шї тѣпїчїпалѣ а Ротѣнілор дѣпѣ ашезареа дн ачесте доаѣ провїнцїи, прекѣт сѣ афлѣ: шї фѣрѣ пїчї о днтедїре а тїндїи зїнор вор кѣноаще: кѣткѣ ачесте парте агѣрпѣ дела не днпїнїреа ашезетїнтелор гѣверпїале пентрѣ децентареа Ротѣнілор. Преа дналта кѣрте Domпїтоаре, прекѣт пентрѣ чеїалалцї аї сѣї сѣпѣшї поартѣ пѣрїпцаеск грїжѣ de днфлорїреа щїицелор, аша шї пентрѣ стѣлцере дїн не гѣра нещїицей а Ротѣнілор totдеапа ажѣтѣтоаре враде deskїзїнд, п'аѣ лїнеїт а да дн фаворл ашезѣрїи шкоалелор пентрѣ Ротѣнї, челе маї дндѣрѣтоаре рѣдѣелї, днсѣ преа пѣщїн саѣ лѣат дн лѣкѣрере. — Кѣ тѣлѣт маї попрїтоаре педекѣ е рѣчала, саѣ амордїреа дѣхлѣвї спре децентаре, дн сїпѣл ачелор, карїи дѣвїз фїреаска лор кешаре, се пѣтеск аленї, саѣ днаїнте лѣтїнѣторї попоркѣвї, — тѣкѣркѣ шї ачесте кѣтез а тѣртѣрїсі пѣтаї кѣ чева рестрїнцере, днкѣт шї днтре ачешї се афлѣ шї аѣ фост кѣ дестѣлѣ кѣлѣрѣ пентрѣ тїжлочїреа децентърїи.

Статѣл преоцеск е ачел organ, дела care сїнгѣр днтре днпрежърїле de акѣта, се ащептѣ стърпїреа Ротѣнілор дїн гроаса днтѣнекаре; се фїѣ ертат, ка не прївїнд ла осевїреа кредїнцей, деспре преодїте дн

дипломатите съ пѣтъ дн лъаре амипте: кѣтъ
къ кетареа преоциеи пѣ стѣ пѣмаи дн ачееа,
ка съ спеле сарчина пѣкателор, кѣ днпѣр-
тѣширеа пѣпѣтѣоарелор таине де пе сѣфеле-
теле крѣдинчошлор, чѣ шѣ днтрѣ ачееа, ка
прѣн вѣне фѣкътоареле разе а лѣминеи аци-
дѣнд дѣхѣл децентѣрѣи дн инимале челе тѣ-
пере, дн дндемпѣл кѣпоащереи адеврѣлѣи,
сѣшѣ афеле сѣгрѣл дндрентѣторѣс де а пѣ
кѣдеа дн рѣтѣчѣре. Ачѣиа, карѣи ачѣеи
кетѣрѣи пѣ рѣспѣнд аша, жѣдече сѣгрѣи, де
сѣнт вреднѣи де пѣтеле, каре дн поартѣ?
Исторѣа веакѣрилор трекѣте пе аратѣ, кѣтъ
къ преоциѣ аѣ фост чеи днпѣтѣс днвѣдѣторѣи
а тѣтѣрор пѣцилор. Съ днделече, кѣтъкъ
де кетареа преоциеи пѣ съ цѣне грѣжеа дн-
вѣдѣтѣрилор сѣстематѣче маи днпалте, ла
каре чеи че воѣск а пѣши, афарѣ де челе
пѣлте пѣвлѣче инстѣтѣтѣрѣи дн Ѣнгариа ни
Трансѣлванѣа, афѣл ни Ротѣне пѣвлѣче,
дн Блаж ѣн личѣст, дн Беѣш ѣнпазѣст,
дн Арад инстѣтѣт пѣнтрѣ прѣгѣтѣторѣи де
днвѣдѣтѣрѣи сѣстематѣче, дн Брашов шкоа-
ле портале; чѣ сѣлѣнда де а децентѣа, прѣн
дѣсфачереа днкеѣетѣрилор крѣдинѣи шѣ а
пѣравѣрилор, саѣ а моралѣлѣи дн врѣста
чеа тѣпѣрѣ, дндемпѣл спре кѣпоащереа фо-
лосѣлѣи, че рѣзрѣазѣ дн лѣминареа цѣинѣе-
лор. Аша апрѣнзѣндѣсѣ лѣмина децентѣрѣи
дн инѣма Ротѣнилор, тоате грѣтѣцѣиле пѣ-
пѣ ачѣ кѣпоскѣте, дн дрѣтѣл децентѣрѣи
де сѣне се вор рѣдѣка. Де овѣде азѣим трѣ-
ста глѣсѣѣре, кѣтъкъ Ротѣни сѣнт сѣрманѣи,
пѣ пот дн а лор пѣтере сѣшѣ днтемеѣеѣе
школѣи, сѣшѣ сѣстемѣеѣе днвѣдѣторѣи; дар
поате ѣн сат, каре пѣмаи днкѣт ва днтре че
песте о сѣтѣ де пѣтерѣи, сѣ цѣе доѣ преоциѣ.
Ачѣст овѣчеѣс де а цѣнеа маи пѣлѣдѣи преоциѣ,
дѣкѣт е лѣпсѣ, кѣт де стрѣкѣторѣс е шкоа-

лелор, чѣне пѣ цѣи жѣдека? лѣпѣгѣ каре стрѣ-
каре сѣ адаогѣ шѣ ачѣа: кѣтъкъ спре ажѣн-
цереа ла преоциѣ, пѣ кѣмпѣнѣск днсѣшѣимѣ-
ле трѣвѣнчоасе, чѣ алте, каре, цѣѣте фѣнд,
дн modestie днпѣи кавѣтѣ але тѣчеа. Маи есте
днпѣтре алте пѣлте днкѣ о прѣчинѣ днпѣде-
кѣнд прѣпѣширеа днвѣдѣтѣрилор. Ачѣеа е,
къ дн Ѣнгариа днрекѣциа шкоаделор, пѣнтрѣ
чеи пѣзнѣдѣи, дѣскѣлѣнѣтѣ фѣнд де чеа вѣсерѣчеа-
скѣ, днтре днвѣдѣторѣи шѣ преоциѣ локалнѣи,
дн лок де а фѣи копѣвѣкѣторѣи днтрѣ децентѣ-
пѣареа тѣнерѣмеи прѣн кѣвѣнт шѣ есѣмпѣлѣ,
прѣдѣче де пѣлте орѣ челе маи пе дѣмерѣте
врѣнѣпѣшѣи; — аѣ пѣ ачѣесте тоате днпѣ-
дѣкѣрѣи дн пѣнтрѣ постѣрѣ сѣ афѣл? шѣ ка
сѣ ле дндрентѣст пѣ дн пѣтере пе стѣ?
Ѣн мѣлѣон шѣ опѣ сѣте де мѣи Ротѣни, *)
днтрѣ ачѣесте доѣ цѣрѣи сѣнт гата пѣнтрѣ рѣдѣ-
кареа дн адѣпѣкѣл днпѣнекѣрѣи орѣ че ажѣртѣи,
пѣмаи дѣлѣчада лѣминѣрѣи кѣт дѣкѣт сѣ лѣ се а-
рете шѣ сѣ кѣпоаскѣ: кѣтъкъ дн мѣи че дн-
парт фѣрѣ де а кѣпоаще вреѣн фолос про-
прѣѣ, тот фѣлерѣл пе алтарѣл децентѣрѣи
адѣс, дн котѣара адеврѣратѣлѣи лор кѣщѣѣ
епѣстрат. Дндрѣртнѣиѣа, че аратѣ Ротѣни
де кѣте орѣ сѣ дндемпѣл, ка сѣшѣ днте-
меѣеѣе школѣи, пѣ се траѣе атѣта днп старѣа
пѣнѣтнѣнѣошѣеи, дѣкѣт днп пѣкрѣдере де а
ведѣа чеа спорѣс дѣпѣ ачеле еспесе; шѣ а-
чѣеѣеи днпѣдѣкѣрѣи че е прѣчина? саѣ кѣи
трѣвѣе днпѣтат? жѣдече алѣи.

А—п.

*) А пропос. Ѣн дѣнѣтат маи дѣвѣлѣи пѣсе пѣ-
тѣрѣл Ротѣнилор дн Ѣнгариа шѣ Бѣнат пѣ-
маи ла о сѣтѣ мѣи. Грѣа сѣнѣтѣ статѣстѣкѣ

Р.

*)

**ЛЪПТА ДАТРЕ ТРИСПРЕЗЕЧЕ ИТА-
ЛИЕНІ ШІ ТРИСПРЕЗЕЧЕ ФРАНЦЕЗІ,
вртатъ дн аугл 1503.**

Къпоскѣтъ тѣтѣрор есте лѣпта, че дн челе днтѣ тимпѣрї а Ромей с'аѣ фѣкѣт днтре Ораці шї Къріаці*); дар маї пѣціп есте щївтъ аста деспре каре вом ворѣи. Апѣрареа пѣмелѣи вѣн а націей аѣ фост скопѣл ачестей дїп вртѣ, шї аѣ вртат дн пѣтеле шї дн фаца дтвѣлор армії. Лѣптѣторїї пѣ с'аѣ алес дїп днтѣмпларе, нїчї дѣпре ранг, чї пѣмаї дѣпре вравѣрѣ шї гївѣчїе дн пѣртареа армелор. Арміїле аѣ алес, шї шефї аѣ днтѣрїт ачеастъ алецере.

Астѣ лѣптѣ се фѣкѣ дн рїгатѣл де Неаполи ла 1503, шесе ані дѣпѣ тоартеа лѣї Фердинандо ал II-ле. Ынкїѣл сѣѣ, Фредерїко де Арагонїа, аѣ перѣвт тронѣл дїп претендїїле рїцілор де Спанїа шї Францїа, карїї аѣ днтѣрѣдїт днтре дѣпнїї провиндїїле де Неаполи. Віде-рїції Дѣка де Немѣр, шї Гонзалво Ернандѣ де Кордова, пѣмїт: Пgrand Capitano (марелеценера.) пѣпѣтѣндѣсе днвої асѣпра хотарелор днтѣрѣдїей, дѣпѣ о днделѣпгатѣ чеартѣ, с'аѣ апѣкат ла арме.

Гонзалво, ла днчепѣт неавѣнд де ажѣнс трѣпе, пѣ се пѣтѣ цїне дн кѣмп, шї се днгрїжі де апѣрареа четѣцїлор ашезѣнд дн еле гарнїзоане. Прѣва днтѣ де вравѣ-

*) Дн ресѣѣл Романїлор кѣ Алѣанїї, стѣнд дтвѣле армії дн прежѣт, комѣданцїї аѣ хотѣрѣт спре ферїеа вѣрсѣрей де сѣпѣе, а кѣрма ресѣѣл прїп лѣпта вѣнї мїк пѣтѣр де остапї. Дїп фїемїїкаре арміе се алесерѣ децї кѣте 3 фрацїї, дїп чеа Романѣ Орацїї шї дїп чеа Алѣанѣ Къріацїї. Дої дїп Романїї перїрѣ, дар ал трїїлеа аѣ вѣчїе не чїї трїї Къріацїї, че ера грѣѣ рѣнїдї.

рѣ аѣ дат четатеа Капоза. Францезїї аѣ черкат кѣтева асалте, дар пѣрѣреа с'аѣ рѣспїнс. Днтре алтеле, Гонзалво аѣеа лїпсѣ де банї, де амѣпїдїе шї де провїант. Дѣштанѣл маї пѣтерос кѣтѣ сѣ вїе ла о вѣтѣліе, каре пѣнтрѣ Гонсалво пѣтеа фї пѣпорочїтѣ. Дн асемѣне днтпрежївѣрѣрї аѣ жѣдекат маї фолосїтор а цїнѣ арміа са де кѣпїтенїе дн Барлета, шї а апѣра астѣ четате пѣпѣ ла сосїреа ажѣторѣлѣї. Невоїле сале ера тѣлте; челе маї марї ера де сїлїтрѣ, де каре і с'аѣ пѣмерїт а кѣпѣтѣ дела пѣгѣцїторїї Венецїей.

Пѣнтрѣ а днтпѣдїна дн вїїторїме орї че ажѣтор, Дѣка де Немѣр, аѣ хотѣрѣт а лѣса деодатѣ сѣпѣперѣа Апѣліей, шї а днтѣрї влокада де Барлета. Провїантѣл четѣдїей репѣде се дїшерѣтѣ, дар Гонзалво репѣтѣ пѣндѣплекат, шї ла асемѣне марѣпїтїе обосї кеар днсап пѣпорочїреа.

Дѣка де Немѣр венїсѣ кѣ вѣп поѣ ажѣтор ла Капоза. Гонзалво воѣ сѣ днтїмпѣне днрївѣрїеа чеа реа, каре пѣсїмпїтїт астѣ авѣзїре аѣеа сѣ факѣ асѣпра трѣпелор сале; дрепт каре аѣ хотѣрѣт а днтрепїнде о сѣтѣацѣ експедицїе. Спре ачест скопѣ трїїтѣсѣ іскоаде, хѣрѣцѣлѣе пѣ дѣштанї, шї пѣ кѣнд о чеатѣ і атака дїп лѣтѣре, Гонзалво, дн фрѣптеа вѣнї корпос алес, кѣ ажѣторѣл попѣдїей пѣ пѣсїмпїдїе рѣсѣвѣтѣ прїп лїпїїле Францезїлор шї ажѣнсѣ ла четатеа Рѣво, 12 мїле дѣпѣртатѣ дела Барлета. Ачест атак попѣтрн (де ноапте) пѣ вѣп лок аша де дѣпѣртат, фѣ атѣт де неацѣпѣтат, пре кѣт шї пѣтернїк, дн кѣт пѣцїнї дїп гарнїзон с'аѣ пѣтѣт шѣпѣтї кѣ фѣга. Дѣка де Немѣр сокотїнд кѣ контрарїѣл сѣѣ дѣшерѣтѣ Барлета кѣ чеа маї марѣ парте а арміей сале, трїїтѣсѣ вѣп корпос пѣтерос

спре ал вртѣри. Гонзалво, кареле пльнѣиць асемене казѣ, с'аѣ фолосит де ел ши пестпѣрат се дптѣрѣ пе алтѣ кале ла Барлета.

Дѣка де Немѣр тѣниос пентрѣ астѣ дпшѣларе, трѣимесѣ зн пегѣдѣтор спре а чере скѣмбареа принѣиѣлор. Парламентарѣл афлѣ гарнизонѣл дп таре ентѣсиастѣ ши авза тѣлте ворѣе дефѣйтѣтоаре аспра чѣнстеѣ ши вравѣреѣ Франѣезѣлор. Маѣ алес се деосебеа трѣпелеИталиене, каре коплѣкрасерѣ ла дпвѣндереа дела Рѣбо. Парламентарѣл, дптѣрѣжндѣсѣ дп таѣрѣ, исторѣици челе че ѣ се дптѣмплѣ дп четате. Кѣ репеѣдѣнеа фѣлцерѣлѣ стрѣѣтѣ астѣ повѣта пѣнтре лѣнѣле франѣезе, ши песте кѣтева мѣнѣте пѣмѣк алта се кѣѣета, декѣт кѣм сѣ се дефѣѣмезе дпн дпмбеле пѣрѣдѣ. — Зѣдарнѣче аѣ фост тоате черкѣрѣле, спре а дпфрѣна астѣ дпвѣтаре а кѣѣетѣрѣлор, дпкѣт дп зрѣшѣ се дпвоѣрѣ а хотѣрѣ астѣ казѣл пѣциѣналѣ прин о лѣптѣ дп фортѣ де дѣел. Спре а се фери де врео дптѣмпларе, каре дп зн дѣел адесеорѣ скѣмѣл кѣмпѣна вѣрѣнѣдеѣ, дпн фѣкаре армѣе се алесерѣ кѣте 13 дпн чѣѣ маѣ вѣтежѣ, дпсемпжнд локѣл лѣптеѣ. зн док квадрат дпнтре Барлета ши Adria. Пентрѣ маѣ таре сѣгѣранѣе, дпмѣѣ генералѣ се апропѣерѣ кѣ армѣеле лор де ачел лок, спре а фѣ тотодатѣ мартѣрѣ ши жѣдекѣторѣ лѣптеѣ, ши фѣкаре армѣе трѣимесѣ пе лѣптѣ. торѣѣ сѣѣ кѣ о чеатѣ де трѣпе.

Дпн партеа лѣѣ Гонзалво тоѣѣ лѣптѣторѣѣ ера Италиенѣ, ѣар дпн партеа опѣсѣ ера 12 Франѣезѣ ши пѣмаѣ зн Italian, кѣрѣѣа с'аѣ дат астѣ чѣнсте дп прѣвѣреа вравѣреѣ сале ши а зелѣлѣ че авеа пентрѣ интересѣл Франѣеѣ.

Амѣндоѣ шефѣѣ се сѣргѣеа прин кѣвѣнте а апрѣнде дп градѣл чел маѣ дпалт кѣра-

жѣл солдаѣлор лор. Дѣка де Немѣр адѣчеа ампѣте партизанѣлор сѣѣ тоате лѣкрѣрѣлор лор дпн Italia, ши доvezеле пепѣтѣрате де вѣрѣѣдѣе; дпн каре фѣчеа дпкеере, кѣ пѣчѣ режѣлгатѣл чел дорѣт а ачестеѣ лѣпте пѣ пѣтеа фѣ сѣпѣс дпдоелеѣ. — Дар ши Гонзалво пѣ авеа дп аѣ сѣѣ маѣ пѣдѣнѣ дпкредере; кѣчѣ ши ел пѣдѣжѣдѣеа кѣ пе ачел лок а фѣѣмеѣ, знде с'аѣ адѣнат чеѣ маѣ вреднѣчѣ вѣрѣадѣ, спре а фѣ мартѣрѣ ветежѣеѣ лор, ѣѣ вор рѣспѣнде знѣѣ асемене ащептѣрѣ. Афарѣ де ачесте сѣѣтѣрѣѣ, оставѣѣ маѣ авзеа ши алте дпвѣтѣрѣ дпн партеа камаразѣлор лор, карѣѣ кѣ дпмѣѣте дпвѣрѣдошерѣ рекомѣндѣсѣ чѣнстеа армѣеѣ ши а пѣдѣеѣ.

Аша прегѣтѣдѣѣ аѣ дптрат оставѣѣ кѣлѣрѣ дп дпгрѣдѣтѣра патрѣлатѣрарѣ ши се ашезерѣ дп доѣл рѣндѣрѣ ом кѣтре ом. О лѣнѣѣе адѣжкѣ домнеа дппрежѣѣр, ши прѣвѣторѣѣ дп трѣста лор пресѣмѣдѣре, кѣтеза авѣе се рѣѣфле. — Ла дареа знѣѣ семп, лѣптѣторѣѣ ренѣде се порпѣрѣ дпн лѣнѣле лор знѣѣ аспра алтора кѣ лѣпчеле лор плекате. Дар ачест дптѣѣл атак, орѣ кѣт аѣ фост де апрѣгѣ, пѣ авѣ пѣчѣ зн режѣлат; пѣкѣѣре пѣ се ведеа врезн семп де вѣрѣнѣдѣ. Атѣнчѣ рѣндѣл аѣ венѣт ла савѣе. Че спевтакѣл пентрѣ чѣѣ де фаѣѣ? —

Дп дпгрѣдѣтѣрѣсе вѣзѣрѣ атѣнче атѣте дѣеле дпнѣзмѣлѣѣте, кѣдѣ лѣптѣторѣ се афла дпн дпмѣе пѣрѣдѣле. Пѣтѣпѣтѣл дпчепѣсѣ акѣм а се аконопѣѣ кѣ сѣѣѣе ши кѣ арме сѣѣрѣмате; дар тот дпкѣ кѣмпѣна вѣрѣнѣдеѣ пѣ се плека пѣчѣ дптр'о парте. — Прѣвѣторѣѣ, мѣрѣндѣсѣе де асемене ветежѣе, вѣтасерѣ дорѣнда а веде пре дѣѣпманѣ кѣзѣжнд, ши пре аѣ лор вѣрѣнд. — Дп зрѣшѣ се пѣреа апропѣндѣсѣ хотѣрѣѣреа. Клаѣдио, сѣнгѣрѣл Italian, кареле се лѣпта аѣче пентрѣ

интереса Франціеі, припън атакъ свѣдѣнъ, рѣшѣнъ де не калъ не контраріалъ съ Гвѣліелмо Алвѣмонте, шѣ ста а дѣкее трѣмфѣлъ съ припъ о ловѣтѣрѣ де моарте. Даръ лапчеа че авеа се стрѣпѣнѣгъ пѣпѣтѣлъ лѣи Алвѣмонте, се фѣкѣ пѣпѣтѣнѣоасѣ, кѣчѣ Франчіско Саламонте, сѣмѣ прѣмеждѣа прѣѣтенѣлѣ шѣ компатріотѣлѣ съ, фѣрѣндѣсъ припъ о дѣторѣтѣрѣ репѣде де дѣшманѣлъ съ. О ловѣтѣрѣ пѣтернѣкѣ а тѣжѣнѣе сале оборѣ ла пѣтѣжѣтъ не Клаудіо, че се сокотеа дѣпѣнтѣторѣ. Атѣпче се скѣлѣ іаръ Алвѣмонте, апѣкѣ лапчеа шѣ дѣтрѣнѣтъ кѣ Міале, кареле кѣзѣсъ рѣнѣтъ де не калъ, дѣдѣ вѣста асѣпра Франдезілоръ лѣпѣтѣторѣ. Дѣпѣче лѣ оторѣжѣрѣ кѣіѣ, еквилібрѣлъ пѣтереѣ фѣ стрѣтѣтат, шѣ Франдезіѣ не рѣжѣтъ се дѣфѣрѣнарѣ, се дѣзарѣтѣрѣ шѣ се прѣнѣсерѣ. Тавѣра Испано-Італіеанѣ рѣсънѣ де стрѣгѣте де вѣкѣрѣе, шѣ дѣкѣпѣцѣсѣрацѣ де дѣвѣнѣгѣторѣ лоръ мерсерѣ кѣтре Гонзалво, че ѣ дѣпѣтѣпѣнѣ дѣпъ мѣжлокѣлъ дрѣтѣлѣ. Аѣчѣ прѣітѣ фѣекареле лѣзда шѣ тѣлѣдѣтѣрѣа кѣвенѣтѣ, шѣ апоѣ тоатѣ арміеа, плѣнѣ де вѣкѣрѣе се дѣтѣрѣнѣ ла Барлета, вѣнде дѣ трѣмфѣ дѣтрѣ ла тѣпетѣлъ артѣлерѣеѣ. Немѣрѣдѣнѣтѣ аѣ фостъ чѣнѣстеа де каре се дѣпѣрѣтѣнѣнѣрѣ дѣвѣнѣгѣторѣ пѣпѣтрѣ дѣфѣрѣнарѣа тѣжѣнѣрѣеѣ стрѣпѣне, шѣ кѣ дрѣпѣтѣлъ есте а пѣстра пѣтѣле ачелора, карѣіѣ припъ вреднѣчѣеа лоръ авѣрѣ о дѣрѣвѣрѣе атѣтъ де тѣре асѣпра кѣрѣсѣлѣ ачѣстеѣ компѣнѣіѣ. Фѣітѣмосѣа історѣографъ Гвѣчѣардѣнѣ іѣ вѣтѣще: Еторе Фѣерѣтѣмосѣа, дѣпъ Ката; Бранкалеоне шѣ Цѣовенале, дѣпъ Рома; Кареларѣо, дѣпъ Неаполѣі; Мірѣано, дѣпъ Тѣрол; Ромѣнѣло, дѣпъ Форлѣі; Амѣнале, дѣпъ Тернѣі; Саламонте шѣ Алвѣмонте, дѣпъ Сѣчѣліа; Міанѣ, дѣпъ Калавѣрѣа; Рѣцѣо шѣ Тапѣлла, дѣпъ Парѣма.

Тоате пердѣрѣле де маѣ 'напѣте фѣрѣтѣ вѣтѣте дѣпъ арміеа Испано-Італіанѣ, ла трѣфѣа дѣшманѣлѣ се кѣцѣта пѣтѣмаѣ кѣ дѣспрѣдѣ, шѣ ачѣстъ трѣмфѣ мѣнеа чѣлъ маѣ фѣрѣчѣтъ рѣзѣлатат. Дѣпѣделѣпѣчѣнѣеа лѣі Гонзалво нѣ се сѣпѣнтѣ де чѣрѣрѣле чѣле неконтѣнѣте а арміеѣ, спрѣ а да о цѣпералнѣкѣ вѣтѣлѣе. Фѣрѣтѣ а дѣспрѣдѣіѣ не дѣшманъ, елъ контѣнѣва пѣлѣлѣ съ вѣне вѣрѣтѣ, шѣ вѣрѣжѣндъ а о-стенѣіѣ не дѣшманѣлъ съ, кѣпѣтѣтѣ аѣжѣторѣлъ де дѣмѣлѣт аѣцѣпѣтат. Франдезіѣ се вѣзѣрѣтѣ аменѣнѣцацѣіѣ де доѣвѣ арміѣіѣ, шѣ се невоѣрѣтѣ а се траѣе кѣ чѣнѣсте дѣпъ асѣмене позѣцѣіѣе грѣа. Іѣ фѣрѣтѣ дѣвѣнѣшѣіѣ ла Семѣана, шѣ Гонзалво іѣ алѣпѣгѣ дѣла Барлета. Капѣталѣа се кѣспрѣнѣсъ де елъ прѣкѣтѣ шѣ четѣтеа Гаѣта чѣлъ де не вѣртѣ пѣнѣктъ, че рѣтѣсѣсъ Франдезілоръ се дѣшерѣтѣтѣ, шѣ припъ аста се дѣпѣпѣліѣнѣ сѣпѣвѣрѣеа дѣпѣтрѣгѣлѣіѣ рѣгатъ де Неаполѣі.

(А. Ром.)

П О В Е С Т Е.

Ѣпъ маѣхъ перѣсіанѣ кѣлѣторѣ одѣнѣоарѣ припъ цѣрѣле сале іпѣкогнѣто (некѣпѣносѣкѣтѣ). Дѣпѣтрѣ о ѣіѣ де варѣ пѣдѣфоасѣ аѣлѣ дѣпѣсѣлъ сѣвѣтъ вѣтѣра вѣжѣіѣ копѣчѣіѣ вѣпъ пѣсторѣіѣ тѣпѣрѣ сѣфѣлѣжѣндъ дѣпъ фѣлѣіѣр. Дѣчѣіѣ пѣлѣкѣжѣндъ стѣпѣпѣнѣторѣлѣіѣ дѣпъ Испѣанѣ статѣра ачѣстѣіѣ тѣпѣрѣ, се лѣсъ кѣ дѣпѣсѣлъ дѣпъ дѣскѣрѣе шѣ вѣзѣжѣндъ дѣпѣтрѣжѣнѣсѣлъ атѣжѣта мѣнѣте сѣпѣлѣтоасѣ, атѣжѣта дрѣапѣтѣ жѣдѣкатѣ, — вѣзѣіѣ вѣне фѣрѣтѣ кѣлѣтѣрѣ — поѣтѣіѣ не тѣпѣрѣлъ пѣсторѣіѣ а тѣрѣце кѣ сѣне ла кѣрѣтеа дѣпѣпѣрѣтѣасѣкѣ, ка съ чѣрѣче, че поате дѣпъ аша отъ а фѣче крѣщѣрѣеа кѣвѣіпѣчѣоасѣ.

Авѣдалаѣхъ, аша се кѣіѣта тѣпѣрѣлъ, вѣртѣ фѣрѣтѣ воѣе порѣвка стѣпѣпѣлѣіѣ съ, дѣпѣсъ вѣнѣндъ ла кѣрѣтеа дѣпѣпѣрѣтѣасѣкѣ дѣпѣплѣ

тоате агентъриле шахълѣ, ера ѣвѣт де ачеста кѣ кълдъръ, дар ши де тоцѣ къртениѣ п'зѣвѣт, пентрѣ ачеза дѣнса дореа фоарте де тѣкѣта са колѣвъ де одѣхнъ, ши кѣ свѣпн кѣта ла сѣмплѣ портал пѣсторѣлор, каре ел дѣ скѣмбасе кѣ кафтанѣ де порфѣръ ши кѣ лѣчѣторѣл тѣрбан.

Шахъл рѣдѣка не плѣкѣтѣл сѣѣ дела о треаптѣ а дерегѣторѣѣла алта, пѣнъ че дѣ дѣкредѣнцѣ тот тесахрѣл дѣрѣѣ спре пазѣ. Дѣнъдар пѣзма дѣши родеа дѣнцѣѣ, дѣнъдар се тѣрѣѣа хѣла пѣнъ ла трон. Авдалах крѣдѣнчѣосѣл рѣдеа де завѣстѣа лор; монархѣл кѣпошѣа преа вѣне прецѣл ѣнѣмѣѣ лѣѣ. — Дѣнсъ дѣвпѣче тѣрѣѣ ачеста вѣн ши дрепт монарх, рѣмасѣ дѣ скавѣл татѣ-сѣѣ ѣн фечор пѣмаѣ де 20 аѣѣ. Дрѣкѣле ачестѣѣа ераѣ лѣнгѣшѣрелор дескѣсе пѣрѣреа, пентрѣ ачеза ши ѣнѣма дѣ ера спре стрѣкѣрѣ кѣ тотѣл аплѣкатѣ. — Іатѣ дарѣ кѣ хѣла рѣдѣкѣ дѣн пороѣл завѣстѣѣѣ вѣнѣносѣл сѣѣ кап ши шѣера фоарте.

„Авдалах саѣ дѣвогѣдѣѣт вѣ вѣнѣл статѣлѣѣ, ел комоара, каре татѣл тѣѣ ѣаѣ дѣкредѣнцатѣ, аѣ фѣкѣто а са, ел аѣ рѣсѣнѣт вѣстѣѣѣа статѣлѣѣ, ва дѣкѣ аре ши акасѣ о волтѣ кѣ треѣ лакате, дѣ каре дѣнса сѣнгѣр пѣмаѣ петрече пѣтѣрѣдѣ рѣпѣтеле вогѣдѣѣ.“

Тѣнѣрѣл монарх ѣшор крѣзѣ кѣвѣнтеле кѣртѣанѣлор сѣѣ ши дѣдатѣ прѣнѣ не Авдалах акасѣ токѣта кѣдѣ ачеста пѣл аѣпѣта. Дѣнѣ кеѣа дела волта чеа асѣнса, кареа се афѣл ла сѣжрѣшѣтѣл галѣрѣѣѣ, вѣде тѣ де а-тѣѣта орѣ ши аша де вѣне петрѣчѣѣ, ши вѣде пѣчорѣл прѣтѣнѣлор тѣѣ пѣ калкѣ, зѣсѣ шахѣл.

Авдалах пѣтрѣнсе де лок десѣтѣра

рѣнѣѣѣ, ши зѣмѣнд се вѣта кѣтре пѣрѣшѣѣ сѣѣ. Іатѣ стѣпѣне кеѣа черѣтѣ.

Дескѣзѣнд ачѣѣѣа волта, афларѣ дѣ трѣнса о вѣтѣдѣ, о траѣстѣ ши ѣн фѣлѣр. „Кавтѣ ачеза монархѣле ла довѣзѣле фѣрѣчѣрѣѣ теле челе де демѣлѣ, еѣ ле дѣнѣ ачеза ши ле черѣчѣтез адесеорѣ, ка сѣ'мѣ адѣк аѣнѣте де тѣкѣта теа вѣкѣрѣѣ, че о аѣеам дѣ мѣжлокѣл прѣтѣнѣлор теѣѣ, ѣа тот че мѣаѣ дат татѣл тѣѣ дѣндѣрѣнт, пѣмаѣ ласѣмѣѣ вѣтѣѣа чеа пѣсторѣасѣкѣ.“

Жѣнѣле шах ѣмѣт де че аѣ вѣзѣт, се дѣкорѣшѣѣ кѣтре кѣртезѣнѣѣ сѣѣ, ши дѣврѣдѣшѣнд не Авдалах вѣреа сѣ'л факѣ дѣнтѣѣа кѣпетѣнѣѣ а дѣрѣѣѣ. Дѣнсъ Авдалах лѣпѣдѣнд дела сѣне кафтанѣл, лѣѣ вѣтѣѣа, трѣѣстѣѣѣа ши фѣлѣрѣл ши пѣрѣчезе ла одѣхнѣта са колѣвъ. —

Др. Васѣл.

ДЕЛА ОЛТ.

Штѣѣ ачѣл ѣнсол, че'л дѣкѣнѣоарѣ,
 Дѣ рѣѣ ѣвѣрдѣнѣл, мѣндѣрѣ, вѣнос?
 Штѣѣ ачеза вале че о ѣнпрѣсоарѣ,
 Дѣ мѣнѣте вѣчнѣл, вѣкѣѣ ши рѣнос?
 Кѣпошѣѣ чеа жѣнѣ каре доѣнѣште,
 Дѣ ачѣст ѣнсол, вѣрде ѣтѣрос?
 Дѣде се паре, кѣ ачѣ крѣште,
 Тот чеѣ романтик, тот чеѣ фѣрѣнос!
 Натѣраѣ сѣмплѣ, дар дѣнѣстрѣтѣ,
 Кѣ а тѣрѣмѣѣѣ вѣѣ дѣнѣшѣрѣѣ;
 Рѣѣл деснѣѣ стѣжѣка де пѣатѣрѣ,
 Фортѣнѣлѣнѣѣ кѣрѣл дѣ шѣрѣвѣрѣѣ;
 Штѣѣ ачеза стѣжѣкѣ, че стѣ тѣрѣаѣѣ,
 Неагрѣ де вѣакѣрѣѣ че леа трѣѣт?
 Кѣрѣѣа крѣнтѣт кѣ воал де чеаѣѣ.
 Вѣдеам адесе аѣопѣрѣт! —
 Тоате се паре кѣ сѣнт мѣнѣте,
 Ка сѣ форѣтезе ѣн тот дѣнатѣ;
 Мѣнтеле, дѣалѣл, коастре ѣнвѣрѣѣте,
 Валеа, дѣрт, рѣѣл чѣл арѣѣнтѣт;

Спре щіиндъ.

Изворъл аніѣ тьмъдвиріѣ,
 Ачі рьварс' ал сьѣ ажторіѣ;
 Трѣпълаві шьваред ал оменіріѣ,
 Дъндѣві віадъ prin перві prin поріѣ...
 Къноштіѣ фіинда невіповагъ,
 Вестала владъ къ окіѣ dzіos! —
 Къреі патъра е джкіпатъ,
 Еї, е васалъ чел кредінос!...
 Каліпсо, Чірче, нътаї тръеште,
 Нічї къ сь креде сь фї тръіт!
 Фенелоп, Омер, алегореште,
 Спън фръмос нътаї, че аѣ гъндіт;
 Ної джс' аіеѵеа пріѵеат фіинда,
 Дн ал еї іносал дѣ алціѣ вісат.
 Дн каре ш' аре сьлъшлвінда,
 Домпінд къ граціѣ ал еї рігат!!
 Рог дар зефрѣл лін сьї шоптеаскъ,
 Дін партѣ'ні, доръл чел таї кърат,
 Рог сьї арате с' о съфътвіаскъ,
 Сь нъ фіѣ вечнік де еа зігат.

1843. Август 24.

— а.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ЛА МАРІА.

Нъте, фіиндъ, дін черісрї зімвире,
 Нъдежде, фрътсеудъ, а віедеї делір.
 Фокъл плъчереї пьскът дін ізвире,
 Прънкъ Мінерѵеї, фіѣ де зефр,
 Фълдер ч' апрінзі атъте сімдурі,
 Нъдеждеамї не стінсъ кеар а прънціеї,
 Церн де феріче, гъндіреа вєчіеї,
 Темплъ сфінціт п'а теле прівірї;
 Сінгър къвжнтъл дн каре знїте,
 О тьмъ, зн фрате, о сор шї пърінте,
 Плъчереа'ні, віаца, тотъл че чер,
 Емълета ізвиреї мінгт дін етер,
 Тъ ещї Марїо скътна фіиндъ,
 А віеде'ні фєріче, нъте чѣ ador,
 Аврора сімдиреї днтъїл амор.

Г. В.

Смінте де ддрептат.

Ла Nr. 37 дн артіколъ „Врѣстеле“
 ла ф. 290 деа дреаптъ: къ каре ера фътъл,
 зі, къ каре ера легат фътъл; ла ф. 291
 де а стьнга: шї аре нъта фжнтънеаоа па-
 тръзнгїоасъ саѣ тере, чїтеще, шї аре нъте
 фжнтънеаоа патръзнгїоасъ саѣ таре. Ла
 Nr. 38 дн ачелаш артікол ф. 297 колоана
 де а стьнга рънд. 15 дн лок де, окї, зі
 осї; кол. 2 р. 11 дъпъ стрїгої, дн лок де
 адекъ, чїтеще, кътеодатъ; ф. 298 дн лок
 де васеле федеї, зі оаселе федеї.